

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 43326**Nom:** Valoració i intervenció psicològica en acolliment familiar i residencial: valoració de la família bi**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 3**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre, Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials	Avaluació i intervenció psicològica en família i infància	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

GONZALEZ SALA FRANCISCO

RESUM

L'assignatura Valoració i intervenció psicològica en acolliment familiar i residencial consta d'un total de 3 crèdits teòrico-pràctics. És una assignatura quadrimestral que s'impartix en primer curs durant el segon quadrimestre i forma part de l'agrupació d'assignatures que conformen el mòdul 'Avaluació i Intervenció Psicològica en família i infància.

El nostre país manté un sistema de protecció del menor que es justifica des del punt de vista legal i psicològic: Els recursos que ofereix la comunitat diferencien dos grups: el sistema normalitzat de què gaudeixen tots els menor i el sistema de protecció especialitzat que s'aplica en situacions de risc i desamparament. El sistema de protecció especialitzat-Serveis Socials-, el qual s'activa en situacions de risc i desamparament, el que requereix que el professional sigui capaç de valorar aquestes situacions. Inclou mitjanes de protecció familiar i extrafamiliar, com l'acolliment en família extensa, en família aliena i acolliment residencial. Cada tipus d'acolliment comporta avantatges i inconvenients que el professional ha de conèixer per triar en cada cas el recurs més adequat. Les bones pràctiques en acolliment requereixen que es dugui a terme a) una valoració adequada de la família biològica b) Presa de decisions l'equip multiprofessional sobre la mesura de protecció més adequada c) Valoració de les famílies acollidores. d) Valoració de les residències de menors i) Seguiment i suport del menor f) Valoració del règim de visites g) intervenció amb les famílies i els menors protegits.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Haver cursat el primer mòdul de formació bàsica avançada

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials

Capacitat de recerca i de gestió de la informació a través de diferents fonts documentals especialitzades.

Capacitat per exposar en públic amb rigor conceptual i amb l'ús adequat del vocabulari específic de la disciplina.

Capacitat per plantejar i elaborar un treball escrit comprensible, organitzat i coherent.

Capacitat per treballar en equip sobre la base de la col·laboració, respecte per les diferències i resolució negociada de conflictes.

Conèixer i saber aplicar mètodes i tècniques d'anàlisi qualitativa i quantitativa per obtenir, integrar i valorar informació individual, grupal i/o comunitària.

Conèixer i saber identificar els factors psicosocials relacionats amb la promoció del benestar psicològic i social de les persones, dels grups, de les comunitats i de les poblacions en general.

Posseir les habilitats d'aprenentatge que permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida i autònoma en l'àrea d'estudi de la psicologia de la intervenció social i comunitària.

Saber aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'àrea d'estudi de la intervenció psicosocial.

Saber comunicar, en el context de la intervenció psicològica en àmbits socials, les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Saber justificar, dissenyar, planificar, implementar, avaluar i divulgar plans i programes d'intervenció psicosocial amb diferents objectius, nivells d'acció i destinataris.

Ser capaç d'identificar, analitzar i avaluar d'una manera crítica i reflexiva les necessitats, els problemes i les

demandes socials de poblacions de risc i interès, propis de la intervenció psicosocial.

Ser capaç d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades amb l'aplicació dels seus coneixements i judicis en l'àmbit de la intervenció psicosocial.

Ser capaç d'utilitzar recursos, estratègies i tècniques d'intervenció individual, microsocia i/o macrosocia per promoure el desenvolupament positiu de les persones, dels grups i de les comunitats i/o per prevenir conductes de risc en els sectors propis de la intervenció psicosocial.

Ser capaç de definir objectius i d'aplicar metes d'intervenció atenent els grups, les poblacions i els contextos on es desenvolupa la intervenció psicosocial.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Fonamentació legal i psicològica

S'aborden les diferents lleis i decrets relacionats específicament amb l'acolliment i de manera general amb la infància com per exemple el Decret 78/2023, de 26 de maig, del Consell, de modificació del Decret 35/2021, de 26 de febrer, del Consell, de regulació de l'acolliment familiar o el Codi Civil. La legislació permetrà diferenciar entre situacions de risc i situacions de desemparament, i en el cas últim diferenciar les diferents mesures de protecció existents (Article 17.1 de la L.O. 1/1996, en la redacció donada per la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència enfront de la violència).

Tot això s'arregla en un primer tema denominat Tema 1: Legislació en matèria d'acolliment.

S'espera que els estudiants adquirisquen els conceptes legals bàsics en relació a l'acolliment familiar.

2. Valoració de la família biològica i del menor

Esta unitat es dividix en dos apartats. D'una banda, la valoració psicosocial del xiquet, xiqueta o adolescent en relació als factors de risc i protectors. D'altra banda, la valoració psicosocial de la família biològica des d'una perspectiva sistèmica. Tot això s'arregla en dos temes.

Tema 2: Valoració psicosocial del xiquet, xiqueta o adolescent. En este tema s'empren diferents instruments per a realitzar estes valoracions com per exemple VALORA-CV

instrumente per a la valoració de la gravetat de les situacions de desprotecció infantil o el full de notificació de situacions de risc en l'àmbit educatiu.

Tema 3: Valoració psicosocial de la família biològica. Ací s'inclou la valoració partint des d'una perspectiva sistèmica, el genograma, l'ecomapa, l'escultura familiar i l'anàlisi de les necessitats de la família.

S'espera que els estudiants puguen realitzar una valoració de la situació psicosocial del menor i de la família i realitzar una proposta motivada de mesura de protecció atesa la valoració realitzada prèviament.

3. Valoració de l'acolliment familiar.

En esta unitat s'aborda tot allò relacionat amb el procés d'acolliment familiar des de l'inici d'este fins a la seua finalització. Per a això la unitat es dividix en els següents temes.

Tema 4: El procés d'acolliment: centrat en el menor basat en el model de Steinglass.

Este tema se centra en les tres fases en el procés d'acolliment familiar una vegada que el menor entra en la família. A més, aborda les necessitats i demandes del menor i les tasques associades a cada una d'estes fases.

Tema 5: Avaluació de la família acollidora. Procés, entrevista i instruments.

En este tema s'oferix informació sobre la valoració de la família, així com del procés que li portarà a ser família acollidora. Es descriuen les diferents fases i s'oferixen exemples d'entrevistes inicials, fulles de derivació, procediment d'inscripció en el Registre de Famílies Acollidores i principals instruments d'avaluació.

Tema 6: Bones pràctiques en l'acolliment familiar: Transicions i Llibre de vida.

En este tema s'arreglen dos aspectes fonamentals associats a les bones pràctiques. D'una banda s'aborda l'impacte que té per als menors les transicions, produïdes principalment per un canvi de mesures, i quines variables han de ser tingudes en consideració, amb especial rellevància a la inclinació i la seua relació amb els trastorns de la Inclinació. D'altra banda, s'aborda l'elaboració del llibre de vida en l'acolliment com una ferramenta no terapèutica però sí protectora a l'hora d'elaborar la història de vida del menor en acolliment i el seu impacte sobre la salut psicològica. A més, s'oferixen diferents models de llibres de vida elaborats en diferents comunitats Autònomes.

S'espera que els estudiants adquirisquen les habilitats necessàries i siguen coneixedors dels recursos existents en la valoració de la família acollidora podent fer un diagnòstic diferencial entre famílies aptes i no aptes. A més, s'espera que els estudiants adquirisquen coneixements sobre les bones pràctiques en l'acolliment familiar.

4. Valoració de l'acolliment residencial

Esta unitat arreplega un únic tema denominat Tema 7: Valoració de l'acolliment residencial.

En este tema es tracta la legislació específica en matèria d'acolliment residencial, els diferents programes d'intervenció en el centre residencial relacionats amb el cessament de l'acolliment per majoria d'edat o per retorn, així com per canvi de mesura. S'aborda el projecte de centre del centre residencial on s'arreplega el projecte educatiu, les funcions del personal, el reglament intern, entre altres aspectes. Finalment es tracta el pla individualitzat i la valoració del menor concorde al pla establert.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	9,00

43326 Valoració i intervenció psicològica en acolliment familiar i residencial: valoració de la família bi

Teoria-Pràctiques	21,00
Total hores	30,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	3,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	2,00
Total hores	45,00

METODOLOGIA DOCENT

-Lliçons magistrals / Exposicions / Orientacions del professor.

S'emprarà en les classes teòriques, ja que aquest model ofereix la possibilitat d'oferir una visió global del tema tractat i incidir en aquells conceptes claus per al seu comprensió. Així mateix, s'indicarà als alumnes aquells recursos més recomanables per a la preparació posterior del tema en profunditat. En estes classes s'inclouran metodologies docents innovadores relacionades amb projectes d'innovació docent.

-Orientacions en petit grup. Centrada sobretot en l'orientació de treballs específics de realització individual o en grup. És a més útil per aconseguir tres objectius: el desenvolupament de les habilitats de comunicació, el desenvolupament de competències intel·lectuals i professionals i el creixement personal

- L'estudi individual

Es tracta de dirigir l'estudiant en activitats orientades a l'aprenentatge. L'activitat es centrarà en la recerca, localització, anàlisi, elaboració i exposició de la informació treballada.

- Assistència a tutories

Les tutories es faran individualment i en grups petits per resoldre problemes, dirigir treballs, etc. Si és possible, s'utilitzarà el fòrum de l'Aula Virtual per a facilitar les consultes i aclariments que puguin interessar als grups de treball.

- Elaboració de treballs en equip.

L'alumne haurà de realitzar treballs d'aprofundiment i aplicació dels continguts així com treballs de camp.

- Activitats complementàries, desenvolupades preferentment a càrrec d'experts. Aquests inclouen: Conferències, Panell d'Experts, Seminaris-tallers, Visites, Cinefòrum, etc. En cada cas s'indicarà el horari i lloc de realització, si són o no obligatòries, i la seva repercussió en l'avaluació.

Altres activitats formatives que faciliten l'aprenentatge actiu i el coneixement pràctic són: estudi de casos, tant reals, (com per exemple utilitzant notícies de premsa), com simulats), la resolució d'exercicis i problemes, l'aprenentatge orientat a projectes (com per exemples desenvolupar projectes i / o campanyes en l'àrea de la infància i la família), i l'aprenentatge cooperatiu mitjançant la utilització de grups interdisciplinaris. En les sessions de pràctiques, i en la realització dels treballs grupals.

- Altres recursos:

1) Aula virtual. En aquest espai virtual, els alumnes poden trobar documents, informació o notícies rellevants de l'assignatura. El professor disposa tota la informació que considera oportuna per el desenvolupament de la matèria. 2) Biblioteca, hemeroteca. S'estimularà la utilització de fonts bibliogràfiques rellevants i actualitzades de la pròpia universitat i fonts bibliogràfiques en xarxa.

AVALUACIÓ

1) Una prova final orientada a valorar els conceptes i bàsics. La prova o examen final constarà de dos preguntes curtes i entre 15-20 preguntes tipo test. Aquest apartat constituirà el 40% de la nota (4 punts).

2) Assistència i activitats d'avaluació continuada. Es tindrà en compte la participació i les activitats realitzades a l'aula (individuals i / o grupals). L'assistència es controlarà mitjançant signatura. Aquest apartat constituirà el 60% de la nota final (6 punts).

Requisits: Serà requisits imprescindibles per a la superació de la matèria: Haver obtingut una nota mínima del 50% de la prova final. Haver assistit al 80% de les sessions. Haver obtingut una valoració mínima del 50% de punts que corresponen a l'apartat Assistència i participació.

Estes condicions seran similars per a la segona convocatòria.

Davant de pràctiques fraudulentas es procedirà segons el que determina el Protocol d'actuació davant de pràctiques fraudulentas a la Universitat de València (ACGUV 123/2020):

<https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83sp.pdf>

BIBLIOGRAFIA

Referències Bàsiques:

- Decreto 35/2021, de 26 de febrero, del Consell, de regulació del acogimiento familiar (DOGV núm. 9036, de 8 de marzo de 2021).
- VALORA-CV instrumento para la valoración de la gravedad de las situaciones de desprotección infantil. <https://serviciosociales.gva.es/es/web/menor/valora-cv>
- Material docente en aula virtual.

Referències complementàries

- Decreto 78/2023, de 26 de mayo, del Consell, de modificació del Decreto 35/2021, de 26 de febrero, del Consell, de regulació del acogimiento familiar y del Decreto 60/2021, de 14 de mayo, de regulació y coordinación de los órganos de la Administración de la Generalitat, de participación infantil y adolescente, y de protección de la infancia y la adolescencia (DOGV núm 9606 de 30 de mayo de 2023).
- Código Civil (publicado por Real Decreto de 24 de julio de 1989; BOE núm. 206, de 25 de julio de 1889).
- Talmón-Knuser, F.; González-Sala, F.; Lacomba-Trejo, L.; Samper-García, P. Reactive Attachment Disorder and Its Relationship to Psychopathology: A Systematic Review. *Children* 2023, 10, 1892. <https://doi.org/10.3390/children10121892>.

- Talmón-Knuser, F.; Soler, M.; González-Sala, F.; Lacomba-Trejo, L.; Samper-García, P. A Systematic Review on Assessing Assessments: Unveiling Psychometric Properties of Instruments for Reactive Attachment Disorder and Disinhibited Social
- Engagement Disorder in Minors under Protective Measures. *Children* 2024, 11, 144. <https://doi.org/10.3390/children11020144>. Martínez, E., Gimeno, A. y González-Sala, F. (2021). Acogimiento en familia extensa: perfil psicosocial de las familias y de los menores acogidos. *Revista sobre la Infancia y la Adolescencia*, 20, 96-117.